

Dr. Jakab László PhD

ny. alezredes

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Bolyai János Katonai Műszaki Kar

Vegy-, és Katasztrófavédelmi Intézet

jakab.laszlo@uni-nke.hu

Az ABV védelem biztonságtechnikai rendszerei a NATO STANAG 2150 előírásai alapján

Absztrakt

Az ABV védelmet kiemelten kezeli a NATO FORCE PROTECTION(*). Az ABV védelmi jártasság előírásait NATO STANAG(**) tartalmazza. A jártasság elsajátítására a személyi állomány különböző csoportjai számára különböző szintű képzési feladatok teljesítését írja elő. Ezeknek a feladatoknak az elsajátítása biztosítja mind béke-, válság-, háború-, és missziós tevékenység során az ABV védelmi túlélést. Ehhez a túléléshez ad megalapozott segítséget az ABV védelem biztonságtechnikája, melyet csapatszinten vizsgálók.

In the NATO Force Protection of high priority aspect is NBC protection. Directions of NBC routine are NATO STANAG. There are some rules, which are different, because beginner soldier's routine is generally out of ordinary. Achievement of training depend on coaching, after all it ensures NBC protection survival, proof against hazards of war, on mission. Safety technology of NBC protection helps survival.

Katonai jártasság és a biztonságtechnika kapcsolata

A katonai jártasság – jelen esetben az ABV védelmi jártasság – olyan védelmi fokozati szint, amelyet a katona bármely helyzetben, bármilyen időjárási-, terep viszonyok között, béke-, válság-, háború-, missziós tevékenységek során a legmagasabb szinten képes alkalmazni. Ez magába foglalja az elméleti ismeretek magas szintű elsajátítását, az adott műszaki-technikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazását önállóan és kötetlenségben.

A személyi védelmet és a kollektív védelmet szolgáló eszközök, anyagok és műveleti eljárások közvetlenül és közvetve az adott katona személyek, technikai eszközök, objektumok biztonságát(védelmét) szolgálják. Ezek az eszközök alkotják a védelem biztonságtechnikai oldalát. Ez azt jelenti, hogy a katonai műveleti eljárásoknak is van biztonságtechnikai rendszere. Mivel nem csak műszaki-technikai eszközrendszerrel beszélünk, hanem műveleti eljárásokról is - amik szintén a védelmet hivatottak szolgálni az előírt képzési szint elérésével – ezért a biztonságtechnikai rendszernek megjelenik az erőforrás oldala is, hiszen a műveleti eljárásokat a személyek valósítják meg műszaki-technikai eszközrendszerrel együtt. Ahhoz, hogy az ABV védelem biztonságtechnikai rendszerei működjenek erőket és eljárásokat kell hozzájuk rendelni. [1] [2] Ebben a cikkben az ABV védelem és a védelmi jártasság biztonságtechnikai oldalát vizsgálom.

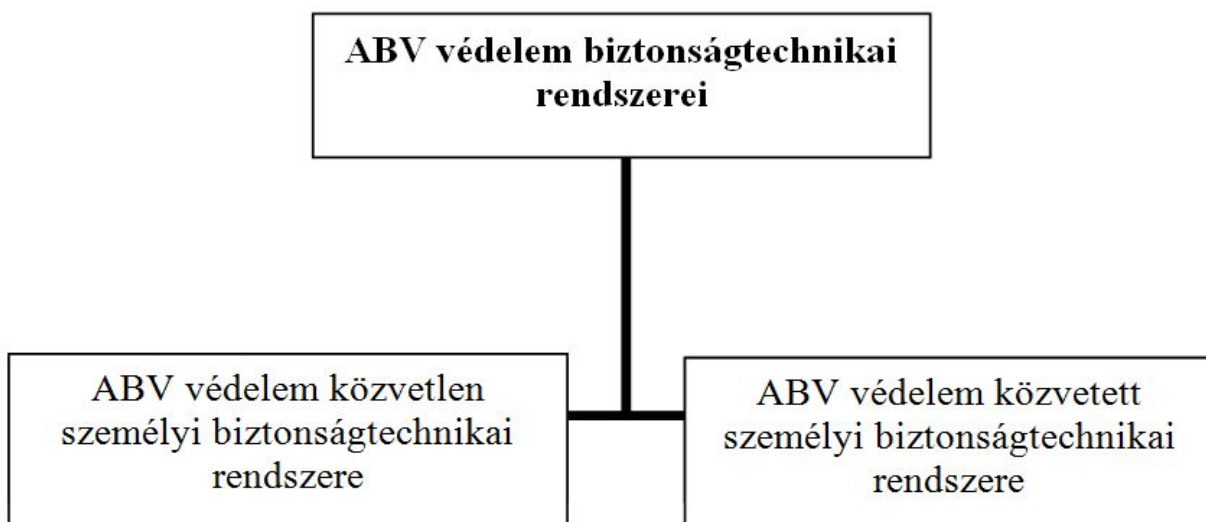
Az ABV védelmi jártasság követelményrendszerének személyi csoportjai

A STANAG 2150 az ABV védelmi jártasság előírásait nyolc személyi csoportra osztja:

„A személyi állomány egyéni jártasság alapkövetelményei, a másodlagos (kiegészítő) képzésre kijelölt személyi állomány jártassági alapkövetelményei, alapkövetelmények - a vegyvédelmi szakértők részére, alapkövetelmények - a parancsnokok részére, a túlélési- és az (al)egységek műveleti alapszabványai, irányelvek az ABV védelmi szervezetre (csak tájékoztatásra), alapkövetelmények - polgári alkalmazottak részére, alapkövetelmények - az egészségügyi személyzet részére.” [3] Ezek a csoportok az egyes NATO tagországok katonai szervezeteiben különböző eltérésekkel megtalálhatók. A jártassági követelmények minden országban alkalmazhatók. A különbségek a képzések során az alkalmazott műszaki-technikai eszközökben és anyagokban lehet, mert azok nemzeti sajátosságként saját és külföldi fejlesztésű eszközöket és anyagokat tartalmazhatnak.

Az ABV védelem biztonságtechnikai rendszerei

Az ABV védelmi jártasság biztonságtechnikai rendszereit vizsgálva két különböző rendszerre lehet tagolni. Az egyik rendszer : az ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszere és az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszere.

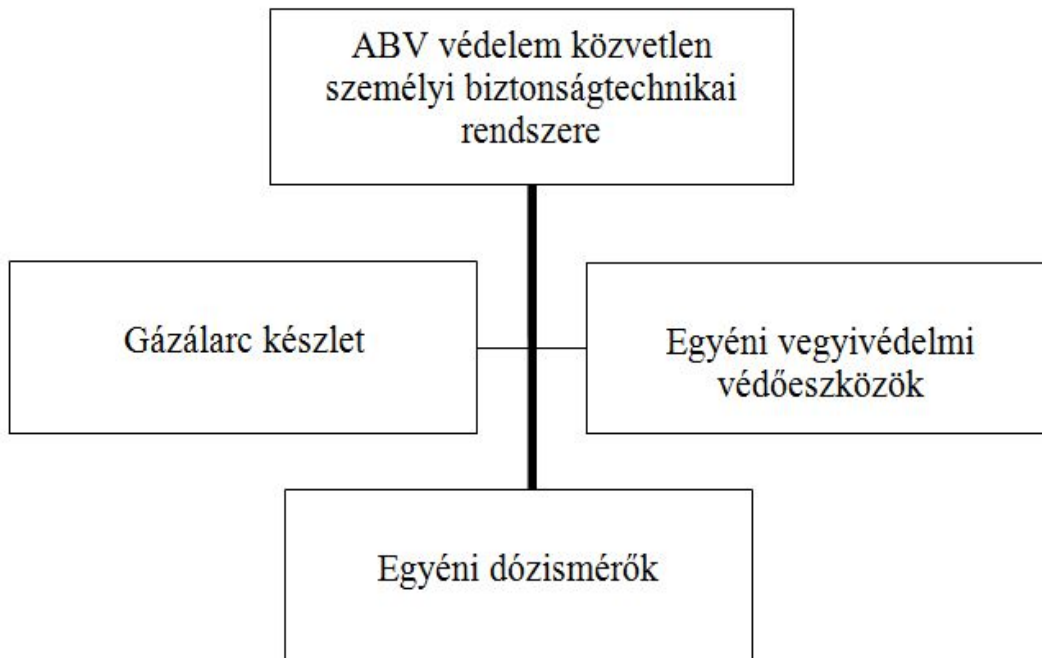

1. számú ábra ABV védelem biztonságtechnikai rendszereinek felosztása

A két biztonságtechnikai rendszer további rendszerekre tagolható, mely rendszerek a személyre jellemző műveleti és túlélési tulajdonságaik alapján kerülnek meghatározásra. Ezeknél a rendszereknél a saját fejlesztésű és a külföldről vásárolt ABV védelmi biztonságtechnikai eszközrendszer együtt jelenik meg, kiegészítve egymást a műveleti tevékenységek során. Az ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszerébe azok a rendszerek tartoznak, amelyeket a személyi állománynak viselnie kell, vagy a személyét ért – a biztonságát(életét) veszélyeztető – külső káros behatásokat kell csökkenteni(megszüntetni) a saját biztonsága, túlélése érdekében. Az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszerébe azok a rendszerek tartoznak, amelyeket a személyeknek alkalmazni kell(elhelyezkedni benne) az előírt műveleti utasításoknak megfelelően.

Az ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszere

Az ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszere több elemből áll.

2. számú ábra: ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszereinek felosztása

A 93 M gázálarc készlethez tartozik: a 93M álarctest, a 93M szűrőbetét(ipari mérgek elleni szűrőbetétek), 93 M hordtáska. Rendeltetése: a légutak, az arc és a szemek védelme ABV harcanyagoktól, és kiegészítő betéttel egyes ipari mérgező anyagoktól

1. számú kép 93M gázálarc a szűrőbetéttel (Respirátor RT)

Az egyéni vegyivédelmi eszközökhöz tartoznak: a 93 M védőruha készlet és a 93 M védőlepel.

A 96 M nehéz védőruha a vegyivédelmi szakalegységeknél van rendszeresítve.

A 93 M védőruha rendeltetése: az emberi test védelme a mérgező harcanyagoktól, az ipari mérgező anyagoktól és megakadályozza hogy az ABV anyagok közvetlenül a bőrfelületre kerüljenek. Kiegészül a CALID-3 mérgezőanyag cseppeket kimutató papírral.

2. számú kép 93 M védőruha(Respirátor RT)

A 93 M védőlepel rendeltetése: a mérgező harcanyag cseppek elleni kiegészítő védelem biztosítása a 93M védőruhához.

3. számú kép Vegyvédelmi védőlepel (Respirátor RT)

4. számú kép 96 M nehéz védőruha (Airbaseblog.hu)

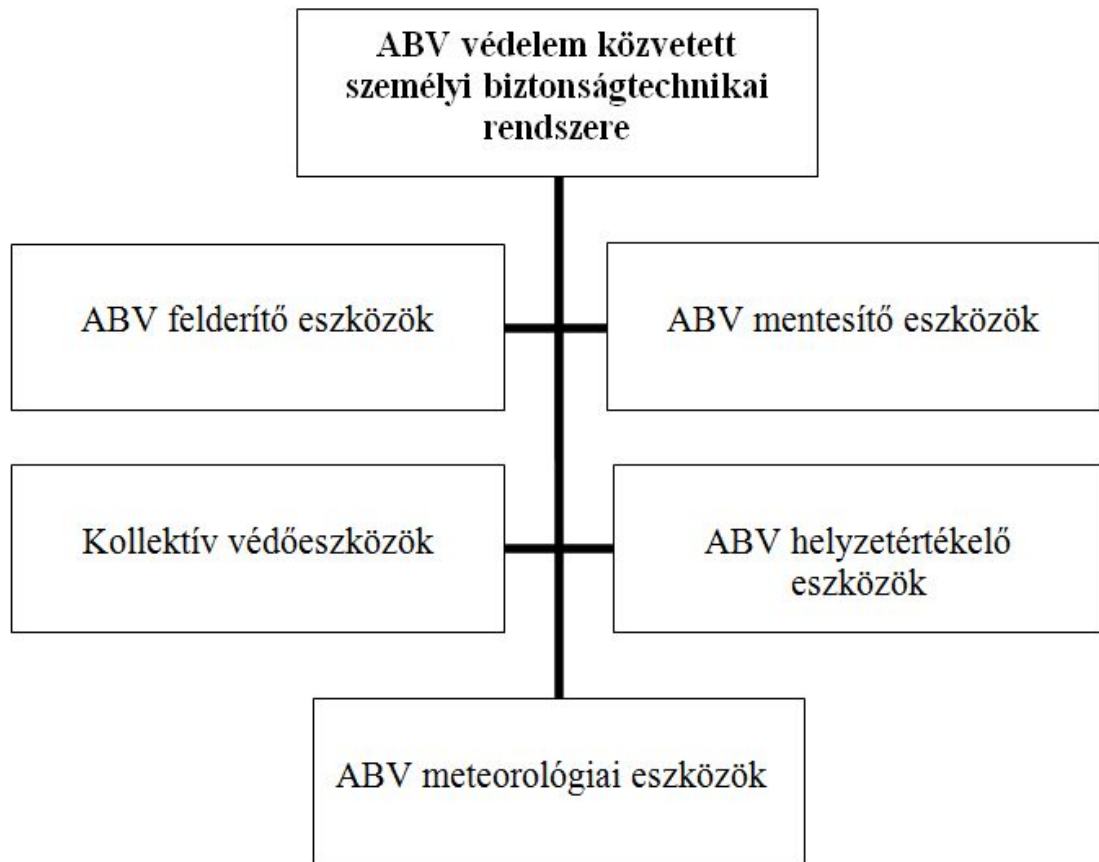
A 96 M nehéz védőruha rendeltetése: ABV szennyezett környezetben huzamosabb ideig tevékenykedő személy védelme. Folyamatos viselési idő: levegőztető rendszer nélkül: 35 perc, szellőztető rendszerrel: 5 óra.

Az egyéni sugáradagmérés eszköze: az RDCIIIA és RDCIIID

Az RDC III D egyéni sugáradagmérő rendeltetése az elszennvedett sugáradag rögzítése, amelyet az RDC IIIA készüléken visszamérnek.

Az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszere

Az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszere is több elemből áll.

3. számú ábra: az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszere

Az ABV felderítő eszközök [4]közé tartozik az SSM-1 sugárszint-, és dózisteljesítmény mérő műszer[5], IH-95 sugárszint és szennyezettség mérő műszer[6], IH-90 sugárszint-, és szennyezettség-, valamint hasadvány termékek kormeghatározására alkalmas műszer,

5. számú kép IH-95 sugárszint- és szennyezettség mérő műszer

IH-32 járműfedélzeti sugárszintmérő műszer(VSBRDM-2-ben) [7] szakalegységnél, légisugárfelderítő rendszer(konténer), GVJ-1(2) gyors vegyjelző készülék(idegmérgek jelzése), FVJ folyamatos vegyjelző készülék(idegmérgek kivételével), CAM-2 vegyjelző,

6. számú kép VSBRDM-2

GID-3 járműfedélzeti vegyjelző(VSBRDM-2-ben) szakalegységnél, Vegyi-, és sugárszennyezettség mintavevő felszerelés(VSBRDM-2-ben) szakalegységnél.

Az ABV mentesítő eszközökhöz tartozik a DS-10 mentesítő készlet(vegyi-,sugár mentesítésre

7. számú kép DS-10 mentesítő készlet

és fertőtlenítésre alkalmas), FMG-68 folyadékos mentesítő gépjármű[8]: rendeltetése: fegyverzet, harci-technikai eszközök-, terep vegyi-,sugármentesítése, személyi állomány fürdetése, szükség esetén tűzoltás, mentesítő oldatok szállítása és bekeverése.

8. számú kép FMG-68 folyadékos mentesítő gépjármű

A mentesítő anyagok közé tartoznak: TDE-202LC(Xilol, marlowet) folyékony és a TDE-202 PC (natrium-diklór-izocanurát, talkum,kalcium-klorid dihidrát, nátrium-klorid) por alakú.

Az ABV helyzetértékelő eszközök csapatszinten nincsenek, csak szakalegység szinten.

Meteorológiai eszközök : TVS-3 meteorológiai felszerelés: csak szakcsapatoknál van.

A *kollektív védőeszközök* (COLPRO) kategóriájába azok a szak-, és nem szaktechnikai eszközök és gépek tartoznak, amelyekben személyi állomány végzi a szak-, egyéb feladatait, valamint a különböző óvóhelyek(földfelszíni, félig földbe ágyazott és földbe ágyazott).

Az ABV védelmi jártasság biztonságtechnikai rendszerei

a, A személyi állomány egyéni jártasság alapkövetelményeiben az ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszerét és az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszerét alapfokon alkalmazni kell.

b, A másodlagos (kiegészítő) képzésre kijelölt személyi állomány jártassági alapkövetelményeiben az ABV védelem közvetlen személyi biztonságtechnikai rendszerét és az ABV védelem közvetett személyi biztonságtechnikai rendszeréből azokat az eszközöket amely az adott alegységnél rendszeresítve vannak - alkalmazni kell.

c, A vegyivédelmi szakértők részére az ABV védelem és az ABV védelmi jártasság összes biztonságtechnikai rendszerét a legmagasabb szinten alkalmazni kell.

d, A parancsnokok részére, a túlélési- és az (al)egységek műveleti alapszabványaiban csak az ABV védelmi és jártassági biztonságtechnikai alkalmazások alegység(egység) szintű elméletét és az ABV helyzetértékelés gyakorlatát kell alkalmazni.

e, Irányelvek az ABV védelmi szervezetekre csak tájékoztató jellegű elmélet, ABV védelmi biztonságtechnikai rendszerek nélkül.

f, Alapkövetelmények - polgári alkalmazottak részére: a Magyar Honvédségben nem alkalmazzák, mert külföldi feladat végrehajtásra, missziókba szerződéses állományú katonákat visznek ki.

g, Az egészségügyi személyzet részére az a, és d, pontokban meghatározottakat és a saját speciális egészségvédelmi biztonságtechnikai rendszereit kell alkalmazni.

Az ABV védelem és az ABV védelmi jártasság biztonságtechnikai rendszerei szorosan összefüggnek alkalmazásuk a NATO FORCE PROTECTION és a nemzeti előírások figyelembevételével történik és biztosítja a katonák-, harci-technikai eszközök-, objektumok túlélőképességének javítását.

(*) Erők megóvása, védelme

(**) Szabványosítási egyezmény

FELHASZNÁLT IRODALOM

- [1] Dr. Jakab László: NBC védelme a NATO főbb tagállami Légierőinél- ZMNE RMI jegyzet -2000
- [2] Dr. Jakab László: NBC védelmi túlélést biztosító rendszabályok – ZMNE RMI jegyzet - 1999
- [3] STANAG 2150 ED 7: ABV védelmi jártasság NATO szabvány szerinti követelményei – 3.o.
- [4] Erdős-Pintér-Solymosi: ABV védelmi technikai almanach – 2003 - ZMNE
- [5] Szombathy –Földi: A Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatokra kijelölt erői, különös tekintettel az MH 93. Petőfi Sándor vegyivédelmi zászlóalj lehetőségeire – Hadmérnök -3. évf. 3. szám . 67. o.– 2008 szeptember
- [6] Erdős-Pintér-Solymosi: ABV védelmi technikai almanach III. RÉSZ 191. o. – 2003 - ZMNE
- [7] Szombathy –Földi: A Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatokra kijelölt erői, különös tekintettel az MH 93. Petőfi Sándor vegyivédelmi zászlóalj lehetőségeire – Hadmérnök -3. évf. 3. szám . 68. o.– 2008 szeptember
- [8] Szombathy –Földi: A Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatokra kijelölt erői, különös tekintettel az MH 93. Petőfi Sándor vegyivédelmi zászlóalj lehetőségeire – Hadmérnök -3. évf. 3. szám . 74. o.– 2008 szeptember

Vissza a tartalomhoz >>>